

Diskussioner på bland annat anbytarforum angående Olof Olofssons ursprung.

"Enligt sammanställningen, A. Ljung, Familjeregister Gällivare PV:1 1742-1894, s. 556, så har nybyggaren i Killingi, Olof Olofsson från Lainio, begåvats med tillnamnet Vuordno.

Möjligen är A. Ljung den som är ursprungskällan, till att Olof Olofsson från Lainio tillhör släkten Vuordno. Fortsatt är Olof Olofsson från Lainio, nämnd i Lainio, fram till det han grundlade nybygget Killingisuando år 1725".

På anbytarforum kan man följa spännande diskussioner om Olof Olofssons antavla. Där anges bland annat att hans far inte var Olof Larsson Vuordno, utan istället tolvmannen Olof Klementsson. Det är inte omöjligt att Ljung gjort sig skyldig till en sammanblandning. Den av Ljung angivna fadern Olof Larsson Vuornis eller Vonto eller Vuordno på skattelandet Pettisjärvi eller Vuordnovuoma verkade vara en möjlig kandidat till faderskapet.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1717 14-15/3, § 4, avskrift.

År 1717 den 14 och 15 mars hölls ordinarie laga ting uti Torneå Lappmark uppå Jukkasjärvi Tingställe i närvaro av Tingstolken Abraham Abrahamsson samt följande Nämndemän, vari framgick av protokoll § 4:

"Det besväras sig brukshustrun Elin Olofsdotter från Jonusuando masugn, hur dess bröder Olof, Hans, Henrik och Simon Olofsson i Lainio efter deras avlidne far tolvmannen Olof Klementsson inte avdelat sitt arv, och att en ren som hon för 3 år sedan lämnat där hos brodern Olof Olsson inte blivit återställd till henne, efter vilken hon likväl två gånger skall fåfängt rest samt uppvaktat tingstiden till vilken Olof lagligen ska vara instämd. För den skull blir länsman Henrik Jonsson i Siggewara förordnad med tolvman Johan Larsson Påve att Elin Olofsdotters arvsdel avvitttra, berörandes dem vid nästa instundande ting där före redo och räkenskap göra, då och Elin bör tillställas sin ren samt vad hon påkostat uppå sin resa fram och tillbaka att samma inte händer igen."

Olof Klemmetsson, nämndeman i Siggevaara 1704-10 (utan ort), 1711-16 (dombok Jukkasjärvi), torde vara identisk med Olof Klemmetsson, i Lainio 1702 (dombok Jukkasjärvi), även 1702 en Morten Klemmetsson ibid. (= Lainio).

barn till Olof Klemmetsson:

Olof Olsson Lainio, omnämnd 1717-1725.
Hans Olsson Lainio, död 1759.
Elin Olsdotter Lainio, född 1676, död 1764.
Simon Olsson Lainio, född ca 1681, död 1726.
Henrik Olsson Lainio, född 1696, död 1770.

Olof Olofsson kallades även för "häst Olof" (se tingsprotokoll nedan). Han var först nybyggare i Lainio Jukkasjärvi (1722-25) och sedan nybyggare i Killingsuando (1725-49). Enligt jordboken blev han med skattefrihet till år 1739 för detta nybygge.

Gift första gången med Regina Larsdotter Dagar före 1715. Med henne fick han sonen Mickel (i Lainio) född 1714.
Gift andra gången 1723-07-03 i Jukkasjärvi med: Elisabeth Johansdotter Spett född omkring 1693, död 1753-05-16. Det ser onekligen ut som att uppgiften om att Elisabet Johansdotter Spett inte var änka efter Olof Olsson Kemi i Svappavaara, utan att den Olof Olsson som omnämns i domboken 1724 är Olof Olsson Lainio.

Barn:

Susanna Olsdotter Killingi född 1723. G. 1744 m. Olof Jönsson Sagare
Brita Olsdotter Killingi född 1725 29/4. G.m. nybyggaren Erik Filipsson Lautakoski i Killingi.
Lucia Olsdotter Killingi född 1727. G.m. kyrkvärden Henrik Mickelsson Kyrö i Keppo.
Olof Olsson Storpå/Hollster född 1729 20/3
Johan Olsson Killingi född 1733 5/6. Utflyttad till Nederbyn, Gällivare socken.

Här nedan, förekommer en Olof Wuornio och Olof Olsson i Lainio under samma ting och år! Kan det vara denna man Olof Wuornio man har sammanfört med Olof Olsson i Lainio?

År 1722 den 15-20 januari hölls ordinarie laga häradsting uppå Jukkasjärvi Tingsplats i Torneå Lappmark, närvarande Kronofogden Petter Pipping, Tingstolken Abraham Andersson, och vanliga edsvurna Nämndemän..., vari framgick av protokoll § 12:

Mikkel Andersson Pellicka från Pajala besvärade sig över lappmannen Thomas Olsson Notti angående ett ren byte som han för ett år sedan gjort med honom med några personers närvaro, nämligen Nils Olsson och Olof Olsson från Kardis, Olof Olsson från Lainio, samt Mikkel Dynisson från Lodvika, han gav honom först på handen en halv carolin (myntvalör) och sedan har han gett honom emellan på renen 8 daler, så att Thomas ska nu ha hos sig både renen och pengarna. Thomas Notti tillstod detta

väl men ville förebära att pengarna skulle vara givna på en annan ren, som Pellicka för detta hade förfarit, vilket han dock emot ovannämnda vittnes berättelse inte kunde bevisa. För den skull beslutade rätten att Thomas Olsson Notti bör till Mikkel Pellika återställa den sålda redan och även utgifter 6 mark kopparmynt, var med de och blev åtskilda.

Och vid samma ting (som ovan), vari framgick av protokoll § 21:

Emedan som Thomas Nilsson Mangi vilken förra vintern blev av länsman Henrik Jonsson och skjutsrättaren Per Larsson dömd att skjutsa domhavandens lass härifrån platsen, inte har till fyllest tillsett utan brustit åt en ren, som han likväl borde ha till hands, varmed Olof Wuornio som gick med berörda lass för lön och lego i dess ställe, blev tvungen att tillgripa sin egen ren, på det att skjutsen inte skulle komma att studsas, vilket under vägen död blivit för honom. (jag antar att det menas att renen dog) Så prövade häradstingsrätten för skäligt och rättvist, det bör Thomas Mangi sig själv till välförtjänt näpst för dess självvållande och försummelse samt andra till sky och varnagel, nu strax ersätta berörda Olof Wuornio en lika god ren, och så blev de uti detta mål utskilda, samt all vidare tvist dem emellan här över upphävd.

Och vid samma ting (som ovan), vari framgick av protokoll § 32:

De 4 kannor brännvin som Ella Eriksdotter från Pello lämnat till Olof Olsson i Lainio till försäljning, bör han återställa till henne, eller dess värde för 4 kannor som det nu på denna ort kan kosta, och om han har något att klaga emot soldaterna, som han föregiver, ska ha rövat samma brännvin av honom, så bör han söka dem på vederbörlig ort, är samma soldatervid namn Anders Seipo, Olof Kylli och Johan Björnfot, uti Pello by, som pigans far Erik Jönsson vet intyga.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1722 15-20/1, § 12,21 och 32, avskrift.

År 1723 den 14-19 januari hölls ordinarie laga häradsting med Allmogen av Torneå Lappmark uppå Jukkasjärvi Tingsställe i närvaro av Tingstolken Abraham Abrahamsson och vanliga edsvurna Nämndemän..., vari framgick av protokoll § 16:

Eftersom länsman Henrik Henriksson på grund av ålderdom och svagheters skull inte kan eller förmår förrätta dess vidare beställning, antogs med allmogens enhälliga samtycke och biträde uti befallningsman välbemälte Petter Pippings närvaro tolvman Per Persson Påcka till länsman uti nederbyn, för sin skicklighets skull och det i anledning av kungliga majestäts resolution på samtliga allmogens besvär av den 25 maj 1720 § 24. Sedan blev av kapellänen herr Johan Wigelius allmogen föreställd, att den stuga som antecessor i livstiden brukat befinns nu vara alldeles

gammal och oduglig, så att hon inte tjänar till annat än brännved, allmogen måste då vara förtänt att sätta upp en för honom, var av han må kunna sig betjäna, vid dess sysslors förrättningar på denna ort; så blev allmogen sådant beviljade samt utfäst att de själva ville föra stockar därtill, men nybyggarna skulle sedan densamma emot skälig ersättning sätta upp som på begäran här annonserats. Eljest blev nu av allmogen godvilligt sammanskjutit 71 daler. 27 öre kopparmynt. Var av uti allas närvaro levererades av befallningsman Pipping till Olof Olsson i Lainio, för det han satt upp fähuset i prästgården på allmogens vägnar nu kontant 60 daler kopparmynt, och det övriga, nämligen 11 daler 27 öre, lämnades till länsman och kyrkvärden Per Påcka att i kyrkan så länge förvaras tills vidare disposition av socknens tillkommande förnödenheter, som jämväl här till framdeles efter rättelse blivit inskrivet i protokoll. sedan blev uppborðslängden man från man rannsakt som efter den av befallningsmannen välbetrodde Petter Pipping ingivna specifikationen befanns riktig, och efter kunglig majestäts förordningar tillbörligen verifierades. Actum ut Supra. Således upp på Jukkasjärvi tingställe och Torneå lappmark, sakerna är angivna, upptagna, rannsaktade, skärskådade, befunda och avdömde vittnar med namn och sigill på häradsrättens vägnar Carl Sadlin.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1723 14-19/1, § 16, avskrift.

År 1724 den 15-21 januari hölls ordinarie laga häradsting med Allmogen av Torneå Lappmark uppå Jukkasjärvi vanliga Tingställe i närvaro av Tingstolken Abraham Abrahamsson och vanliga härads edsvurna Nämde män..., vari framgick av protokoll § 9:

Nybyggaren Lars Ullati har betalt på sin son Mikkel Larsson och brorson Per Persson Wägnar, som nu inte är närvarande, för det gods som de av raiden Olof Wuornios ackjor försnillat föregående år, uti Lars Ullati gård kontant 14 daler 8 öre kopparmynt, vilka pengar tillåts honom att hålla inne utav deras arvspart, i sånt fall inte dem emellan inte eljest däröver någon tvistighet infaller som bör för rätten slitas och avgöras.

Och vid samma ting (som ovan), vari framgick av protokoll § 15:

Olof Olsson sedan Johan Spetz måg ifrån Kopparberget besvärade sig över brukskarlen Jöran Stålnacke där sammastädes, att han förra helg mässoafton ska ha skällt och kallat honom för en skälm samt häst Olof, och hans hustru Lisbeth Johansdotter två gånger hora, varpå Stålnacke förklarade sig att denna Olof hade länge haft ett sådant tillnamn, samt att

soldaten Anders Lodvik skall ha sagt till honom att Olofs hustru var en hora, vilken närvarandes erlade att han aldrig sagt något sådant. Så medan brukskarlen Jöran Stålnacke kommit att förvita Olof Olofssons hustru Lisbeth Johansdotter, samt två gånger kallat henne hora, beropade sig fullt uppå soldaten Anders Lodvik som först sade att skall utbringat, vilken närvarande sig förklarade att han inte visste annat med denna hustru än ära och gott, hur väl han friat till henne, och fått avslag uti det ärendet. För den skull blir hustru Lisbeth från denna beskyllning frikänd, och Jöran Stålnacke som nu återkallar sina ord efter det 43:e kapitlet. Tingm. B.L.L. ansedd till två gånger tre marker silvermynt, och som Stålnacke där hos kallat Olof Olsson skälm och rövare som han inte heller påstår eller kan bevisa, så blir han jämn väl därför i anledning av före åberopade capitel till två gånger tre marker silvermynt. Anses, varmed dessa tvistande parter blev åtskilda, som verderböriligen antyddes;

Och vid samma ting (som ovan), vari framgick av protokoll § 21:

Uti sockenjämningen blev av närvarande allmoge tillsammans skjutit arton öre kopparmynt till mans som sig beslog till 68 daler, 12 öre kopparmynt. Varutav Olof Olsson i Lainio strax fick 9 daler kontant för ett privet som han satt upp till sockenhusen, länsman Per Pocka bekom 15 öre för ett dagsvärk där vid samt länsman Per Jonsson Päri för åtskillig skjuts på socknens vägnar kontant 32 daler kopparmynt. Det övriga sig betingade till 29 daler 7 öre kopparmynt. Lades ut i en förseglad pung och levererades till länsman Per Pocka att uti kyrko och sockenkistan förvaras tills vidare socknen behöver.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1724 15-21/1, § 9, 15 och 21, avskrift.

Liksom tinget 1722, som här ovan 1724, förekommer Olof Wuornio och Olof Olsson i Lainio under samma ting!

År 1725 den 15-22 januari hölls ordinarie ting och rättegång med Allmogen av Torneå Lappmark uppå Jukkasjärvi vanliga Tingsställe, närvarande Krono Befallningsmannen välbemälte Petter Pipping, Tingstolken Abraham Abrahamsson samt vanliga och edsvurna Nämдемän..., vari framgick av protokoll § 14:

Såsom lapparna Per Larsson Wuornio med Amund Gabrielsson Keira inför rätten bekänner att de förunnat Olof Olsson ifrån Lainio tillstånd sig husligen få nedsätta uti Killingisuando där det inte finns några nybyggare,

än skönt där för boskap betens skull berättas vara ymningt tillfälle på ängar och målbeta; för den skull som kronans befallningsman välbetrodde Petter Pipping här vid intet har att påminna; för var berörde Olof Olsson här igenom av tingsrätten efterlåtit att vid Killingisuando fullkomligt gårdsbruk uppta med åker och ängars brukande och röjande som de gör på denna orten, i anledning av kunglig majestäts plakat från den 27 september 1673 samt 3 september 1695; dock förbjuds allt olaga och överflödigt svedjande, varigenom skogen kan dö ut. Beträffande frihetsåren så kan de inte utsättas emot högstbemde. Kungliga plakaten utan högvälborne herr baron och landshövdingens kommunikation som till vederbörande blev extraherat.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1725 15-22/1, § 14, avskrift.

År 1727 den 16-21 januari hölls ordinarie ting och rättegång med Allmogen av Torneå Lappmark uppå Jukkasjärvi vanliga Tingsställe, närvarande Krono Befallningsman välbemälde Petter Pipping, Tingstolken Mikkel Jönsson Stålnacke och vanliga edsvurna Nämndemän..., vari framgick av protokoll § 14:

Nybyggaren Olof Olsson ifrån Killingisuando besvärade sig högligen där över att lappländaren Henrik Larsson Pauka skall ha skällt och kallat honom rentjuv, har han fullt tillbörligt låtit instämma honom igenom länsmannen Per Pocka näst förra veckan i Andersmässotid uti Jonas Björns närvaro, vilket också Pocka även intygar då Henrik Larsson skall ha svarat det skulle komma; men som Olof Olsson intet förnimmer honom vara tillstädes utan efter ett rykte omtalat det skall Henrik hålla till vid masugnen, så förbehåller han sig vederbörliga utgifter till 4 daler 22 öre kopparmynt. Samt ödmjukast begäran att rätten ville foga den anstalt det måtte han sig till nästa ting tillbörligen infinna. Emellertid kan rätten berörde Henrik Larsson Pauka nu inte med några böter för dess uteblivande belägga, utan blir så väl det ens som andra målet till nästa rättegång uppskjutet, varför innan han igenom kronobefallningsmannen lagligen ska inkallas.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1727 16-21/1, § 14, avskrift.

I januari 1728 hölls ordinarie laga ting och rättegång med allmogen av Torneå Lappmark uppå Jukkasjärvi vanliga Tingsställe närvarande Tingstolken Mikkel Jönsson Stålnacka och vanlige edsvurne Nämndemän..., vari framgick av protokoll § 25:

Uti saken som brukskarlen Jonas Spett igenom sin fullmäktige svåger Olof Olsson från Killingisuando anförer emot lappmannen Johan Mickelsson från Norge om två renar som han skall tillstå sig tagit uti Simon Pannaks by och slaktat för några år sedan, av vilka den ena skall ha varit berörde Jonas och den andra brodern Johan tillhörig, så nekade väl berörde Mickel Henriksson Matti samt Anders Andersson Matti vilka utan jäv den vanliga vittneseden avlade, samt varför sig berättade, nämligen tolvmannen Mikkell Henriksson först, det han för några dagar sedan skall med brukskarlen Jonas Spett varit i borgaren Amund Tornbergs stuga jämte denna Micko Johan, varav brukskarlen och han började talas vid om bortkomna renar, så att de tämligen skarpt kom till att växla ord, skall Johan Mickelsson omsider yttrat sig att visst var två renar ibland dem som han fann i Simon Pannaks by, av vilka Jonas skall ägt den ena och brodern Johan den andra, men då Johan Mickelsson sagt det hade han inte blivit varse tolvman, utan sedermera då han yttrade sig emot honom att tungan skall låda och torkas bort vid din gom om du uppenbarar detta mitt tal för överheten och mer säger han sig i denna sak inte ha att berätta. Sedan förekom Anders Andersson Matti som på sin ed drog följande, för några dagar sedan som han inte just erinrat sig, innevarande marknad, skall han kommit in uti borgaren Amund Tornbergs stuga där brukskarlen Jonas Spett starkt växlade ord med Johan Mickelsson om sin och brodern Johans förkomna körrenar, vilka han skall funnit uti Simon Pannaks by och sedan deras tal på åtskilligt sätt dem emellan fallit, svarade omsider Johan Mickelsson det borde väl vart två av dina renar där ibland, brodern Johan och dig tillhörig och fyra stycken fick jag med själv igen, vid vilket tillfälle och sedan han yttrat dessa ord skall han sagt till Mikkell Henriksson Matti om du uppenbarar detta för överheten så skall din tunga förtorkas i din gom och tog så avsked. Kom Johan Mickelsson utan vidare rättens arbetande tillbekännelsen att ha slaktat berörda två renar, och som uppå tillfrågan ingen kunde med säkerhet sig erinra av nämnden det han för något snatteri blivit lagförd och pliktat, var till han uppå närmaste förehållan även nekade eftersom kyrkoherden herr Johan Tornberg inte vet sådant som är passerat med honom inom de 8 år han varit vid församlingen, erbjöds där hos handelsmannen Henrik Curtelii närvaro att i natura betala för omnämnda renar till Jonas och Johan Spett. För den skull sedan renarna blivit värderade á 6 lo styck vilket gör en summa av 24 daler kopparmynt, dömdes Johan Mickelsson så som för begånget snatteri första gången, att sedan han betalt igen målsägandena deras renar i natura eller med pengar undergå absolution uti sakristian och det till följe av högle. Kungliga hovrättens universale av den 20 november 1714, var på han till ven. Ministerium sålunda blev remitterad. Så som Johan Mickelsson Snål är för begånget snatteri av två körrenar brukskarlarne Jonas och Johan Spett tillhörande, vilka han lovat i natura återbetala. Och där av värde á 12 daler kopparmynt per styck, dömd att undergå absolution i sakristian. För den skull så vida berörda brukskarlar fått sina renar eller pengar för dem igen, blir han Johan Mickelsson i anseende där till här igenom remitterad till det värdiga prästerskapet uti

Jukkasjärvi församling att den honom ålagda kyrkoplikten där på sedan undergå.

Dombok Torneå Lappmark, Jukkasjärvi Tingslag 1728 15-20/1, § 25, avskrift.

I januari 1733 hölls ordinarie laga härads vinter- och vårting samt rättegång med allmogen av Torneå Lappmark och Jukkasjärvi Tingslag vid dess vanliga tingsställe i närvaro av Tolken Mikkel Jönsson Stålnacka och Ordinarie Nämndemän..., vari framgick av protokoll § 17:

Handelsmannen Mårten Brase från Torneå stad förmäler sig vara förlikt med lappländaren Olof Olsson i Killingisuando angående 63 aln vadmal gäld som borgaren Anders Havström förra året 1732 vid marknadstid till honom dragit upp i så måtto att bemälte Olof ersatt dess utlagda stämningsspengar, samt lovar att betala honom samma vadmal efter hand med gods, var med som Olof Olsson även nöjaktligen instämde så lät och häradsrätten denna sak därvid förbli.

Källa: <http://aforum.genealogi.se/>